Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. februar 2019 blev i sag nr. 88801:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har familieforsikring. I klageskrift af 2/12 2015 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"**Klagepåstand:**

Forsikringsselskabet If Forsikring, som indklagede, skal anerkende, at den af forsikringstagerens [klageren], som klager, skade er dækningsberettiget af klagers indboforsikring ved indklagede forsikringsselskab.

Sagsfremstilling:
Forsikringstager tegner bl.a. indboforsikring ved forsikringsselskabet, **Bilag 1**. Forsikringstageren oplyser, at han ikke er registeret i RKI, da han ikke er bekendt med, at der på tidspunktet for tegningen er foretaget en RKI-registrering af forsikringstageren.

Ved indbrud i forsikringstagerens hjem anmelder forsikringstageren skaden til forsikringsselskabet.

Forsikringsselskabet afviser at skulle dække skaden med henvisning til egen praksis om tegning af ikke-lovpligtige forsikringer ved urigtige oplysninger, herunder forsikringstagerens RKI-registrering, **Bilag 2**.

Klageanbringender:

Det gøres gældende,
at oplysningen omkring RKI-registreringen, uanset selskabets egen praksis, ikke har nogen betydning for risikoen for forsikringsbegivenhedens indtræden,

at reglerne vedrørende urigtige oplysninger i forsikringsaftalelovens §§ 4-6 ikke kan gøre selskabet fri for ansvar såfremt den urigtige oplysning ikke har nogen relation til risikobedømmelsen,

at forsikringsselskabet derfor ved antagelsen af en forsikringskunde, ikke kan fritages for ansvar med henvisning til urigtige oplysninger, såfremt disse ikke har nogen relation til forsikringsbegivenheden,

at der ikke er nogen relation mellem en registreringen i RKI og risikoen for forsikringsbegivenheden relation til de, mellem forsikringstageren og forsikringsselskabet, aftalte forsikringer,

at forsikringsselskabet derfor har ophævet aftalen uberettiget, og at forsikringsselskabet herefter hæfter for ansvar i henhold til forsikringsaftalen.

…

Processuelt:

Der er i en anden sag, jeres ref.: … meddelt forsikringstageren fri proces vedrørende spørgsmålet om §§ 4-6 anvendelighed på urigtige oplysninger, der er uden betydning for risikobedømmelsen.

Det findes derfor hensigtsmæssigt at nærværende klage henlægges indtil der falder endelig dom i sagen."

Selskabet har i brev af 25/4 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Vores kunde har via sin advokat klaget over, at der er sket opsigelse af kundens indboforsikring med tilbagevirkende kraft, da der er afgivet urigtige oplysninger ved indtegningen.

Opsigelsen er sket på baggrund af forsikringsaftalelovens § 6, da vi ikke ville have indtegnet indboforsikringen, såfremt kunde havde afgivet korrekte oplysninger. Vi har kunnet konstateret, at kunder registeret hos et kreditoplysningsbureau har en markant forøget skaderisiko. Derfor indtegner vi som udgangspunkt udelukkende lovpligtige forsikringer, såfremt en potentiel kunde er registeret hos et kreditoplysningsbureau.

Som følge af opsigelsen med tilbagevirkende kraft, er kundens anmeldte skade ikke dækket.

Ud over klage til Ifs Kundeombud og Ankenævnet for Forsikring har kunden via sin advokat klaget til såvel Finanstilsynet som Datatilsynet, og sagen har derfor være behandlet indgående over flere omgange.

Der er ikke fremkommet nye oplysninger i forbindelse med klagen til Ankenævnet, hvorfor vi ikke finder anledning til at ændre vores opsigelse eller afvisningen af den anmeldte skade.

Kundeforhold
Kunden får den 12. december 2014 tilsendt et tilbud på en bilforsikring og en indboforsikring.

Kunden svarer i forbindelse med købet på spørgsmål, der har betydning for skaderisici, herunder hvorvidt kunden er registeret i RKI eller andet skyldnerregister.

I forbindelse med spørgsmålene bliver kunden oplyst om, at han skal kontaktes os, hvis oplysningerne ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Derudover oplyses det, at urigtige op-

lysninger kan medføre, at forsikringen opsiges med tilbagevirkende kraft og retten til erstatning helt eller delvist kan bortfalde.

Tilbuddet accepteres den 16. december 2014. Kunden oplyser i forbindelse med accept af tilbuddet, at han ikke er registeret i et skyldnerregister, og indboforsikringen træder i kraft 1. januar 2015. Kopi af underskriftsiden er vedlagt som bilag 1.

Det faktiske forløb
8. april 2015 anmelder kunden via internettet, at der er sket indbrud i perioden 3.-5. april 2015.

Skadebehandleren mener, at sagen virker underlig og sender derfor sagen til undersøgelsesafdelingen.

Undersøgelsesafdelingen indhenter kundens samtykke til at foretage opslag hos Debitor Registret. Det fremgår af Debitor Registret, at der er tre registreringer på kunden, hvoraf to er foretaget, før kunden indgik forsikringsaftalen, mens den sidste er foretaget umiddelbart inden anmeldelsen. Kopi af samtykke og opslag i Debitor Registret er vedlagt som bilag 2 og 3.

Det bliver vurderet, at havde kunden afgivet korrekte oplysninger i forbindelse med tilbuddet, ville vi udelukkende have tilbudt kunden en lovpligtig motoransvarsforsikring, hvorfor indboforsikringen opsiges med tilbagevirkende kraft og skaden afvises. Kopi af opsigelse afsendt 6. maj 2015, er vedlagt som bilag 4 og kopi af Ifs indtegningsregler vedrørende potentielle kunder registreret i et skyldnerregister som bilag 5.

7. maj 2015 henvender kunden sig til Ifs Kundeombud. Det fremgår af henvendelsen; at kunden ikke mener at være blevet spurgt om registrering i skyldnerregister, at kunden ikke har været klar over at være registreret og at kunden ikke har kunnet læse, hvad han underskrev, da han grundet øjenbetændelse ikke havde sine kontaktlinser i den 16. december 2014.

Kundeombuddet gennemgår sagen og taler blandt andet med den sælger, kunden har været i kontakt med. Sælgeren oplyser, at han altid spørger til registreringer hos skyldnerregisteret, og derudover har kunden underskrevet det fremsendte tilbud. Det kan ikke føre til et andet resultat, at kunden oplyser ikke at have læst, hvad han skrev under på, og der er på baggrund af den fornyede gennemgang ikke grundlag for at ændre opsigelsen eller afvisningen. Svar fra Ifs Kundeombud af 20. maj 2015 er vedlagt som bilag 6.

2. december 2015 klager kunden via sin advokat til Finanstilsynet og Datatilsynet, ligesom klagen til Ankenævnet er udfyldt af advokaten den 2. december 2015.

21. december 2015 modtager vi henvendelse fra Finanstilsynet. Vi bliver bedt om at redegøre for anvendelse af kreditoplysninger samt dokumentere, hvis der er en særlig risiko forbundet med personer, der er registeret i et skyldnerregister. Redegørelse skal bruges til at vurdere, om If har handlet inden for rammerne af de gældende forbrugerbeskyttende regler.

Vi har over for Finanstilsynet redegjort for, at det ikke er i strid med bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, når If som udgangspunkt udelukkende tilbyder lovpligtige forsikringer, hvis en potentiel kunde er registreret i et skyldnerregister, da der er markant risikoforøgelse hos potentielle kunder registreret i et skyldnerregister.

Da selve aktuarrapporten, der påviser sammenhæng mellem kreditregistrering og kundens skaderisiko, samt vores svar til Finanstilsynet indeholder forretningsoplysninger af væsentlig økonomisk betydning for If, vedlægger vi ikke disse dokumenter, men alene en redigeret redegørelse, hvor forretningsoplysninger af væsentlig økonomisk betydning for If er overstregede. Den redigerede redegørelse svarer til de oplysninger kunden og dennes advokat modtog i forbindelse med begæring om aktindsigt hos Finanstilsynet. Den redigerede redegørelse er vedlagt som bilag 7.

Finanstilsynet tog vores redegørelse til efterretning, da vi blandt andet kunne fremlægge dokumentation i form af en aktuarrapport, der påviste en markant forøget skaderisiko hos personer registreret hos et kreditoplysningsbureau. If havde således handlet inden for rammerne af de gældende forbrugerbeskyttende regler. Svar fra Finanstilsynet er vedlagt som bilag 8.

26. januar 2016 oversender Datatilsynet kundens henvendelse, som vi svarer kunden direkte på med kopi til Datatilsynet, da If er dataansvarlige for behandlingen. Vi har vurderet, at databehandlingen ikke er relevant i forbindelse med klagen til Ankenævnet, hvorfor henvendelse og svar er udeladt. Vi har ikke hørt yderligere fra hverken Datatilsynet eller kunden i relation til databehandlingen.

8. april 2016 modtager vi henvendelsen fra Ankenævnet.

Vi fastholder vores afvisning
Som det fremgår ovenfor, er sagen blevet behandlet indgående ad flere omgange. Der er i forbindelse med henvendelsen til Ankenævnet ikke kommet oplysninger, der giver anledning til at ændre opsigelsen med tilbagevirkende kraft eller som konsekvens deraf afvisning af det anmeldte indbrud.

Opsigelsen er sket på baggrund af forsikringsaftaleloven § 6, da kunden har afgivet urigtige oplysninger ved indtegningen. Forsikringen ville ikke være blevet accepteret, havde kunden oplyst, at han er registeret i et skyldnerregister.

Der er hverken i den oprindelige behandling, behandling i Ifs Kundeombud eller senere fremkommet oplysninger, der sandsynliggør, at kunden ikke skulle være bekendt med at være registeret i et skyldnerregister, hvorfor afgivelsen af urigtige oplysninger som minimum må karakteriseres som grov uagtsom.

Kunden oplyser selv efterfølgende, at han er registeret i RKI/Experian, mens vi på baggrund af kundens samtykke har kunnet konstatere, at han er registeret af to kreditorer hos Debitor Registret. Det virker usandsynlig, at både RKI/Experian og Debitor Registret i alle tilfælde har tilsidesat deres oplysningspligt, og kunden ikke minimum én gang er blevet oplyst om registrering hos enten RKI/Experian eller Debitor Registret.

Derudover fremgår det af Debitor Registret, at den ene af kreditorerne har indgået et frivilligt forlig med kunden, hvorfor kunden må have været i dialog med kreditor om registreringen.

Ankenævnet har i flere tidligere sager, herunder sag nr. … som kunden har henvist til, konkluderet, at der objektivt set er afgivet urigtige oplysninger, hvis kunden ikke oplyser om registrering i et skyldnerregister, eksempelvis RKI. Der er som oplyst ikke fremkommet oplysninger i denne sag, som skulle sandsynliggøre, at kunden ikke var bekendt med registreringerne.

> Mindretallet finder i sag nr. …, at anvendelse af registreringen strider mod god skik for finansielle virksomheder, da der ikke foreligger dokumentation for, at selskaberne skulle være i større risiko, eller at kunderne skulle have større risiko for skader på baggrund af registrering hos RKI.
>
> Netop sådan en dokumentation, har vi som oplyst ovenfor, forelagt Finanstilsynet, og der er over for Finanstilsynet påvist en markant risikoforøgelse hos kunder registreret i et skyldnerregister. Finanstilsynet har på den baggrund vurderet, at If ikke handler i strid med bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, når If som udgangspunkt udelukkende tilbyder lovpligtige forsikringer, hvis en potentiel kunde er registreret i et skyldnerregister.
>
> På baggrund af ovenstående fastholder vi opsigelsen med tilbagevirkende kraft, og som konsekvens deraf afvisningen af den anmeldte skade. Opsigelsen er således hverken i strid med forsikringsaftaleloven, lov om finansiel virksomhed eller bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder."

Klagerens advokat har i mail af 9/5 2016 til nævnet bl.a. anført:

> "I det jeg henviser til min klageskrivelse af 2. december 2015, kan jeg hermed oplyse at anden sag med journalnummer …, ved Ankenævnet for Forsikring, er indbragt for … Byret og er under behandling med journalnummer ... Da det findes at … omhandler væsentligt samme problemstilling som nærværende sag, og at der i lang tid i Nævnet har eksisteret en dissens på spørgsmålet om debitorregistreredes retsstilling ved urigtige oplysninger (87.694, 86.072, 85.980, 84.105, 84.105, m.fl.), fastholdes opfordringen om henlæggelse af nærværende sag, indtil sagen er færdigbehandlet ved domstolene.
>
> Indklagede If Forsikring opfordres i øvrigt til at fremlægge dokumentation for den af indklagede påståede årsagssammenhæng mellem RKI-registreringen og den forhøjede risiko."

Klagerens advokat har ved mail af 27/11 2018 fremlagt byrettens dom af 23/10 2018.

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af købsaftale underskrevet af klageren den 16/12 2014 fremgår bl.a.:

> "**Den samlede aftale er baseret på følgende svar fra dig:**
> - Har du eller nogen i husstanden tidligere fået afslag fra eller er blevet opsagt af et forsikringsselskab? Nej
> - Er din eller nogen i husstandens forsikringspræmie eller selvrisiko blevet sat op inden for de sidste 3 år? Nej
> - Har du eller nogen i husstanden gæld (med eller uden afdragsordning) til et forsikringsselskab? Nej
> - Er du eller nogen i husstanden registreret i RKI eller andet skyldnerregister? Nej
> - Hvor mange skader med udbetaling til følge har du eller nogen i husstanden haft inden for de sidste 3 år?* 0

6. 88801

**) Hvis du har haft en af følgende skader glasskade på bil, hundeskade, børnetandskade eller skade, hvor andre er blevet pålagt ansvaret, skal du ikke tælle dem med.*
Det samme gælder, hvis du har haft en skade i forbindelse med en forsikring, som If ikke tilbyder

Med din underskrift bekræfter du/I, at

- Ovenstående svar og alle øvrige oplysninger i denne købsaftale er i overensstemmelse med de faktiske forhold Kontakt os, hvis det ikke er tilfældet
- Du er bekendt med, at urigtige eller mangelfulde oplysninger ifølge Forsikringsaftaleloven kan medføre, at forsikringerne slettes med tilbagevirkende kraft, og at retten til erstatning helt eller delvist bortfalder
- If Skadeforsakring AB og If Livforsakring AB må udveksle oplysninger til at bruge i forbindelse med kundeservice og administration
- Du giver If tilladelse til at opsige de forsikringer i dit nuværende forsikringsselskab, som vi har aftalt
- Du giver dit samtykke til, at If må indhente relevante kundeoplysninger - dog ikke helbredsoplysninger - hos dit tidligere forsikringsselskaber) Oplysningerne kan anvendes i forbindelse med køb og eventuel flytning af dine skadesforsikringer samt ved en eventuel skade Følgende oplysninger er bl.a. omfattet af dit samtykke
    - Årsag til eventuelt afslag eller opsigelse hos dit/jeres tidligere selskab(er) samt opsigelsesdato
    - Skades- og betalingsforløb
    - Bonustrin
    - Information om eventuelt skærpede vilkår
- Du har modtaget rådgivning om omfanget af de dækninger, du har til- og fravalgt Du kan læse hvordan du er dækket i din forsikringspolice og vilkår"

Af udskrift fra Debitor Registret af 23/4 2015 omhandlende klageren fremgår bl.a.:

"**Oversigstinformationer**

	Seneste 12 mdr.	**Samlet**
Anmærkninger	1	3
Beløb i kr.	25.012	46.149
Antal forespørgsler	6	6

Betalingsanmærkninger (gem indstillinger)

Kreditor/kilde	**Beløb***	**Årsag**	**Fundamentsdato**
… A/S	2.205	Frivilligt forlig	09.08.2011
…	18.932	Misligholdt forlig	24.01.2011
…	25.012	Dom	30.03.2015

*) Beløbsangivelsen er på indberetningstidspunktet og kan derfor være forskellig fra den aktuelle gæld"

7. 88801

Af brev af 29/1 2016 fra Finanstilsynet til selskabet fremgår bl.a.:

> "På baggrund af en henvendelse af 2. december 2015 fra advokat … har Finanstilsynet anmodet IF om en redegørelse til brug for en vurdering af, om IF handler inden for rammerne af de gældende forbrugerbeskyttende regler.
>
> Ved redegørelse af 18. januar 2016 har IF nærmere forklaret, hvordan IF anvender oplysning om RKI registrering af potentielle kunder.
>
> Finanstilsynet tager redegørelsen til efterretning.
>
> Finanstilsynet har navnlig lagt vægt på, at IF har fået udarbejdet en analyse af sammenhængen mellem betalingsanmærkninger hos et kreditoplysningsbureau og skadeprocenten hos IF forsikringskunder i [udlandet]. Analysen viste, at skadeprocenten for registrerede var markant højere end for ikke registrerede.
>
> Finanstilsynet har endvidere lagt vægt på, at IF tegner lovpligtige forsikringer uanset en eventuel registrering. IF har endvidere oplyst, at der i særlige tilfælde kan gives tilbud på ikke-lovpligtige forsikringer uanset, at kunden er registreret i et kreditoplysningsbureau."

Nævnet har fået forelagt selskabets interne tegningsregler.

Nævnet udtaler:

Klageren tegnede ved købsaftale underskrevet den 16/12 2014 familie- og bilforsikring. Af købsaftalen fremgår det, at der er svaret "nej" til spørgsmålet "er du eller nogen i husstanden registreret i RKI eller andet skyldnerregister". Af aftalen fremgår det endvidere, at "ovenstående svar og alle øvrige oplysninger i denne købsaftale er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Kontakt os, hvis det ikke er tilfældet", samt at "du er kendt med, at urigtige eller mangelfulde oplysninger ifølge Forsikringsaftaleloven kan medføre, at forsikringerne slettes med tilbagevirkende kraft, og at retten til erstatning helt eller delvist bortfalder".

Klageren har anmeldt, at der mellem den 3. og 5. april 2015 havde været indbrud i hans hjem.

Selskabet har den 6/5 2015 opsagt klagerens familie- og bilforsikring (bortset fra ansvarsdækning) med tilbagevirkende kraft og har afvist at yde dækning for det anmeldte indbrudstyveri. Selskabet har henvist til, at klageren ved tegningen har afgivet urigtige oplysninger, jf. forsik-

ringsaftalelovens § 6, stk. 1, da han ikke har oplyst, at han var registreret i et skyldnerregister, og at selskabet ikke ville have tegnet forsikringerne, såfremt korrekte oplysninger var givet.
Klagerens advokat har anført, at klageren ved tegningen af forsikringerne oplyste, at han ikke var registreret i RKI, da han ikke var bekendt med, at der på tidspunktet for tegningen var foretaget en RKI-registrering af ham.

Selskabet har blandt andet anført, at "kunden oplyser selv efterfølgende, at han er registreret i RKI/Experian, mens vi på baggrund af kundens samtykke har kunnet konstatere, at han er registreret af to kreditorer hos Debitor Registret. Det virker usandsynlig, at både RKI/Experian og Debitor Registret i alle tilfælde har tilsidesat deres oplysningspligt, og kunden ikke minimum én gang er blevet oplyst om registrering hos enten RKI/Experian eller Debitor Registret. Derudover fremgår det af Debitor Registret, at den ene af kreditorerne har indgået et frivilligt forlig med kunden, hvorfor kunden må have været i dialog med kreditor om registreringen".

Af udskrift fra Debitor Registret fremgår det, at klageren såvel ved indtegningen som på skadetidspunktet var registreret i registeret.

Selskabet har fremlagt redegørelse af 29/1 2016 fra Finanstilsynet, hvoraf det fremgår, at selskabet overfor Finanstilsynet har redegjort for, hvordan det anvender oplysninger om RKI registrering i forhold til potentielle kunder. Af redegørelsen fremgår det, at "Finanstilsynet tager redegørelsen til efterretning. Finanstilsynet har navnlig lagt vægt på, at IF har fået udarbejdet en analyse af sammenhængen mellem betalingsanmærkninger hos et kreditoplysningsbureau og skadeprocenten hos IF forsikringskunder i [udlandet]. Analysen viste, at skadeprocenten for registrerede var markant højere end for ikke registrerede. Finanstilsynet har endvidere lagt vægt på, at IF tegner lovpligtige forsikringer uanset en eventuel registrering. IF har endvidere oplyst, at der i særlige tilfælde kan gives tilbud på ikke-lovpligtige forsikringer uanset, at kunden er registreret i et kreditoplysningsbureau".

9. 88801

Da nævnet finder det bevist, at klageren i forbindelse med tegningen af forsikringerne har bekræftet over for selskabet, at han ikke var registreret i et skyldnerregister, finder nævnet, at klageren har afgivet urigtige oplysninger ved forsikringsaftalens indgåelse.
Nævnet finder, at klageren var eller burde være bekendt med registreringen i et skyldnerregister ved tegningen af forsikringerne. Afgivelsen af urigtige oplysninger må derfor efter nævnets opfattelse tilregnes klageren som mindst uagtsomt.

Selskabet har fremlagt sine indtegningsregler, hvoraf det fremgår, at der ikke indtegnes kunder, som er registreret i et skyldnerregister.

Nævnet finder, at selskabet har bevist, at det i henhold til sin acceptpolitik ikke ville have tegnet forsikringerne, hvis de rigtige forhold om klagerens skyldnerregistrering var oplyst til selskabet ved tegningen af forsikringerne.

Nævnet finder ikke holdepunkter for at antage, at selskabet på baggrund af bestemmelser i bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder eller oplysninger i sagen i øvrigt er afskåret fra at beslutte, at det ikke ønsker at tegne en ikke-lovpligtig forsikring for en person, der er registreret i et skyldnerregister.

Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet med henvisning til forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1, har ophævet forsikringerne med tilbagevirkende kraft og har afvist at yde forsikringsdækning for det anmeldte indbrudstyveri.

Nævnet henviser i øvrigt til dom fra retten i Aarhus af 23/10 2018.

10. 88801

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels